

شرکت ملی نفت ایران
سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس

سیستم یکپارچه مدیریت (IMS) سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس (PSEEZ)

عنوان: دستورالعمل رعایت الزامات بهداشت در خرید کالا

کد: HSE-W-03-01-26

تهیه کننده	تأیید کننده	تصویب کننده	
روح اله داوری	بهرام دشتی نژاد	مهدی یوسفی	نام و نام خانوادگی
رئیس بهداشت ارشد	رئیس HSE ارشد	مدیرعامل	سمت
۹۶/۶/۱۲	۹۶/۶/۱۲	۹۶/۶/۱۵	تاریخ
			امضاء

محل مهر وضعیت مدرک	
تاریخ:	تاریخ: ۹۶/۰۶/۲۱

- این سند بدون مهر سبز رنگ «QA» فاقد اعتبار است.
- تکثیر مدرک تنها با مجوز نماینده مدیریت مجاز می باشد.

مقدمه

عدم رعایت الزامات بهداشت در خرید قطعات، تجهیزات و وسایل مورد نیاز و بکارگیری آنها به روش های نایمن باعث پیامدها و نتایج غیر قابل جبرانی می گردد که به نفع شرکت و کارکنان نمی باشد و می تواند موجب آسیب های ناشی از کار گردد. بررسی کلیه جنبه های بهداشتی در هنگام خرید ملزومات شرکت، باعث صرفه جویی در هزینه ها، حفظ نیروی انسانی، افزایش بهره وری و بازده کاری کارکنان و کاهش بیماری های ناشی از کار می شود.

هدف

هدف از تهیه این دستورالعمل اجرای برنامه خرید بر پایه اعمال ضوابط بهداشتی HSE، اقدام پیشگیرانه برای کاهش ریسک و تاثیرات زیان آور آن و در نتیجه دستیابی به محصولات یا خدماتی با کیفیت بالا، قیمت منطقی و همچنین با کمترین آسیب به سلامتی افراد می باشد.

دامنه کاربرد

شرکت های اصلی فعال در منطقه (سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، نفت و گاز پارس، مجتمع های گاز پارس جنوبی، مجتمع های پتروشیمی منطقه پارس، پایانه نفتی ایران در عسلویه) و شرکت های فرعی و پیمانکاران طرف قرارداد می باشد.

مسئولیت

مدیران ارشد شرکت ها

- تمامی واحدها را ملزم به رعایت و اجرای دستورالعمل الزامات بهداشت در خرید نموده و از رعایت آن حمایت نمایند.
- رویه ای جهت حصول اطمینان از بکارگیری دستورالعمل الزامات بهداشت در خرید برای کلیه اقلام مورد خریداری طراحی و تدوین نمایند.
- از دریافت تائید بخش بهداشت HSE در حین و پس از خرید، اطمینان حاصل نمایند.

بخش بهداشت HSE

- نظارت بر حسن اجرای دستورالعمل در شرکت های زیر مجموعه و حصول اطمینان از اثربخش بودن این دستورالعمل و بازنگری آن در صورت لزوم
- بررسی اقلام مورد نظر برای خرید، جمع آوری اطلاعات کافی و ارائه نظر برای خرید به مدیریت های ذی ربط

واحدهای خرید

- می بایست قبل از خرید نسبت به لحاظ نمودن تائید بخش بهداشت HSE اقدام لازم را به عمل آورند.

- هرگونه تغییر در اقلام مورد خریداری باید به اطلاع بخش بهداشت HSE رسیده و پس از دریافت تائید نسبت به خرید اقدام گردد.

تعاریف:

کارفرما: شخصیتی حقوقی است که بنا به تکالیف قانونی مسئولیت پدیدآوری طرح ها و پروژه های صنعت نفت را بر عهده دارد و یک طرف موافقت نامه یا قرارداد بوده و انجام موضوع موافقت نامه و یا قرارداد را به طرف دیگر پیمان واگذار می نماید که در اینجا کارفرما سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس می باشد.

سازمان منطقه ویژه: کلیه اراضی و اماکن تابع و تحت تملک شرکت ملی نفت ایران در مناطق پارس ۱، ۲ و ۳ می باشد. مجری: شخصیتی حقیقی است که از طرف کارفرما وظیفه دارد با بکارگیری سایر عوامل مدیریت و اجرا و هماهنگی آنان طرح/پروژه را اجرا نماید.

پیمانکار: شخصیتی حقوقی است که برای انجام خدمات پیمانکار/مشاوری تشخیص صلاحیت شده است. در این مستند منظور از پیمانکار پیمانکار اصلی است مگر آنکه به پیمانکار/مشاور فرعی اشاره شده باشد.

پیمانکار فرعی: کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی یا دولتی خارج از مجموعه وزارت نفت که از طرف پیمانکار اصلی به کار گرفته می شوند.

نماینده کارفرما: شخصی است اعم از حقیقی یا حقوقی که به منظور نظارت بر حسن اجرای عملیات/خدمات موضوع پیمان، از طرف کارفرما تعیین و معرفی می گردد.

نماینده HSE کارفرما: امور بهداشت، ایمنی و محیط زیست (HSE) به عنوان نماینده HSE کارفرما، وظیفه سرپرستی و نظارت در اجرای مفاد این آئین نامه را بر عهده دارد.

نماینده HSE پیمانکار: شخصی است که از طرف پیمانکار به منظور نظارت، اجرا و پیگیری مسایل مربوط به HSE در محدوده عملیات کاری پیمانکار تعیین و به کارفرما معرفی می گردد. تائید صلاحیت نماینده HSE پیمانکار بر عهده مدیریت HSE کارفرما می باشد.

شرکت های فعال صنعت نفت در منطقه ویژه: شرکت های نفت و گاز پارس - مجتمع گاز - مجتمع های پتروشیمی - پایانه نفتی ایران (عسلویه) و سایر شرکت های وابسته به وزارت نفت اعم از دولتی و خصوصی.

مسئولین خرید: اشخاصی اعم از حقیقی و حقوقی که در فرایند خرید کالا ایفای نقش می نمایند.

شرح کار

هنگامی که لزوم خرید محرز گردید، لازم است که لیستی از اقلام خریدهای روتین تهیه گردد. همچنین لازم است در مورد خریدهای غیر روتین، پیش بینی های لازم در خصوص افراد مسئول رسیدگی کننده به الزامات بهداشتی HSE در خریدها انجام گیرد. سپس مسئولین خرید جهت خرید تجهیزات و مواد، از دریافت تائید از بخش بهداشت HSE اطمینان حاصل نمایند.

منابع

مجموعه الزامات شرکت ملی نفت ایران

ملاحظات بهداشت کار در قبل و در زمان خرید

قبل و در هنگام خرید تجهیزات و تأسیسات، ملزومات اداری، مواد شیمیایی و خطرناک لازم است

که ملاحظات بهداشتی و ایمنی اعمال گردند، بخشی از این ملاحظات عبارتند از:

- یافتن ریسک‌های بهداشتی و ایمنی که می‌توانند در زمان استفاده از وسیله ای که قرار است خریداری شود فرد را تهدید نماید.
- شناسایی بخش‌های خطرآفرین دستگاه و بررسی حفاظ‌های مناسب بطوریکه با جابجا شدن یا دستکاری آنها دستگاه متوقف شده و یا از کار بیافتد و دستگاه دارای کنترل‌های توقف اضطراری بوده و طریقه عملکرد سیستم‌های کنترلی روشن باشد.
- بررسی وضعیت ارگونومیکی کنترل‌ها و نمایشگرهای دستگاه بطوریکه در لحاظ کردن اندازه‌ها، رنگ‌ها، نحوه چنگش، دسترسی، جانمایی و... استانداردهای موجود اعمال شده باشد.
- بررسی مکانیسم عملکرد دستگاه از لحاظ تولید و میزان گرد و غبار، بخارات و فیوم‌ها و لزوم نصب ماشین جدید یا سیستم جدیدی در کنار آن جهت کنترل آلودگی‌های تولید شده توسط دستگاه.
- بررسی طراحی ساختار دستگاه مورد خریداری بطوریکه تحت شرایط کاربری و بکارگیری خاص در صنعت، تولید سر و صدا و ارتعاش آن به میزان حداقل باشد.
- پیاده سازی فاکتورهای ارگونومیکی، به گونه‌ای که اپراتور بتواند بطور ایمن با ماشین کار نماید که می‌تواند شامل سهولت کاربری اپراتور، حمل دستی بار و فاکتورهای آسایش و راحتی باشد.
- کاهش یا حذف ریسک شوک الکتریکی بویژه در حین تعمیرات و زمانیکه پوشش یا درب صفحه کنترل ممکن است باز بماند.
- کاهش یا حذف مواجهه با تابش پرتوها، در صورتیکه دستگاه دارای ضخامت سنج‌های لیزری یا پرتویی است.
- تناسب با شرایطی که قرار است در آن بکار گرفته شود. (از لحاظ رطوبت، جریان هوا، قابلیت اشتعال، دما و...)

ملاحظات بهداشت کار در خرید ماشین آلات

جهت ارزیابی ریسکهای بهداشتی و ایمنی که ممکن است در صورت خریداری ماشین آلات مورد نظر، کاربران دستگاه و یا حتی بخش زیادی از کارکنان سایت را تهدید نماید، کارشناسان خرید با همکاری و مشاوره واحد HSE قبل و در زمان خریداری می‌بایستی موارد ذیل را مورد بررسی قرار دهند:

- احتمال مواجهه با بخشهای بسیار گرم یا بسیار سرد از دستگاه
 - وجود بخشهای الکتریکی که امکان مواجهه یا گرفتار شدن آسان در آن وجود دارد
 - وجود پتانسیل اینکه یک شی یا ماده سقوط نموده یا به بیرون از دستگاه پرتاب شود (براده و ...)
 - وجود گسیختگی یا از هم پاشیدگی و عدم انسجام در قسمتهایی از دستگاه
 - تولید حرارت و گرمای فوق العاده زیاد که بوسیله موتورهای الکتریکی و فیل کردن ترموستات‌های کنترل دما ایجاد می‌گردد
 - احتمال تخلیه برنامه‌ریزی نشده مایعات، بخارات، گازها، گرد و غبار یا هر ماده‌ای که در تجهیز مورد نظر استفاده یا ذخیره می‌شود
 - احتمال انفجار ناگهانی تجهیزاتی یا اشیاء یا موادی که در دستگاه مورد نظر استفاده یا ذخیره می‌شوند
 - وجود ریسک‌های ناشی از سایر منابع یا انرژی‌های پنوماتیک و یا هیدرولیک
 - احتمال نشت گازها، مایعات، بخارات و ... از قسمت یا قسمتهایی از دستگاه
 - وجود موانعی که از دسترسی به بخشهای قابل حرکت دستگاه در حین کار جلوگیری می‌کند
 - بررسی قابلیت اعتماد دستگاه از روی مستندات سازنده
 - میزان تطابق با استانداردهای مصوب
 - جانمایی مناسب قسمتهای ایزوله شده ماشین بطوریکه اطمینان حاصل شود که هیچکس امکان ورود به مناطق در حال کار نا ایمن ماشین حین کار را نداشته باشد.
- بطور کلی در گزینش دستگاه از لحاظ بهداشت کار و ایمنی می‌بایستی بررسی گردد که دستگاه از ریسک‌هایی که ممکن است در موقعیت‌های خاص ایجاد شوند بذاته ایمن بوده و یا اعمال تدابیر ایمنی بر آن امکان پذیر باشد.

در صورتی که پس از بررسی های لازم در دستگاه قسمت یا قسمت های خطر آفرین مشاهده گردید، مثل مواجهه با چرخ دنده ها، کاترها، گیرکردن بین دو قطعه و... کارشناسان خرید به همراه کارشناسان بهداشت کار و ایمنی جهت تأیید خرید بایستی به نکات ذیل توجه نمایند:

- دستگاه دارای حفاظ مناسب باشد.
- حفاظ ها در جای خود قرار گرفته باشند.
- برنامه مناسبی جهت حفظ، نگهداری، تعمیر و آزمایش حفاظ ها از سوی کارخانه سازنده ارائه شده باشد.
- با جابجا کردن حفاظ ها، دستگاه در حالت ایمن باشد.
- همچنین در رابطه با سیستم کنترلی دستگاه از دیدگاه بهداشت کار و ایمنی می بایست:
 - کنترل ها بطور مناسب و مؤثر تعریف شده و جانمایی شده باشند.
 - کنترل ها برای کاربران دستگاه قابل فهم و درک باشند.
 - کنترل هایی لحاظ شده باشد که بوسیله وسایل حفاظتی بتوانند از استارت نابجای دستگاه جلوگیری بعمل آورند.
 - کنترل هایی جهت حفاظت در برابر حوادث و اشتباهات سهوی حین عملکرد دستگاه وجود داشته باشد.
 - مکانیسم های کنترلی وجود داشته باشد که موجب عملکرد ایمن و مطمئن دستگاه را تضمین نمایند.
 - مکانیسم های کنترلی وجود داشته باشند که باعث ایجاد حالتی ایمن و بی خطر جهت کاربر دستگاه شوند.
- گزینش دستگاه از لحاظ دستورالعمل ها، اطلاعات و نکات آموزشی همراه آن، از دیدگاه بهداشت و ایمنی:

- وجود دستورالعملی که نحوه استفاده از دستگاه را بیان کند.
- وجود دستورالعملی که سیستم های ایمنی دستگاه را تشریح کند.
- ارائه اطلاعات و دستورالعمل های مورد نیاز بطور قابل فهم و صریح.
- ارائه اطلاعات، دستورالعمل ها و آموزش های کافی جهت اطمینان از فراهم شدن فعالیت های کاری ایمن در کاربری دستگاه.
- وجود دستورالعمل ها در محل قابل رویت جهت چک کردن دستگاه.

- دستورالعمل‌هایی که حاوی تمامی روشهای بکارگیری دستگاه باشد.
- جزوات حاوی آموزشهای کافی جهت شیوه استفاده، ریسک‌ها و احتیاط‌های لازم جهت فعالیت‌های ایمن کاری.
- دستورالعمل‌هایی که چگونگی عملکرد در شرایط اضطراری را یادآوری می‌کنند.
- اطلاعاتی شفاف راجع به دستورالعمل فرآیندهای تعمیر، نگهداری و از کارافتادگی دستگاه.
- وجود راهنمایی که دارای یک برنامه زمانبندی بازرسی باشد که شامل: چک کردن شیفته، روزانه و هفتگی بوده که بطور مناسبی جزئیات نگهداری دستگاه را چک نموده و خرابی‌ها، پوسیدگی‌ها و فرسودگی‌های مشهود در عملکرد سیستم را جستجو کند.
- برای تمام کارکنان تعمیرات و نگهداری باید اطلاعات، دستور کار و آموزشهای لازم در نظر گرفته شده باشد.

یکی دیگر از گزینه‌هایی که طی خریداری دستگاه جدید، کارشناسان بهداشت کار و ایمنی می‌بایستی آن را مورد بررسی و ارزیابی قرار دهند، بازرسی و تعمیر و نگهداری دستگاه می‌باشد بگونه ای ضمن بررسی دستورالعمل‌ها و اطلاعات آموزشی است که قبل از این عنوان گردید، پشتیبانی دستگاه ارزیابی گردد:

- برنامه کالیبراسیون، بازرسی، آزمون و نگهداری و تعمیرات دستگاه و ثبت آن
- بازرسی اولیه قبل از نصب کلیه تجهیزات در سایت
- برنامه بازرسی و بخش‌هایی از دستگاه که بایستی در فواصل زمانی مناسب انجام شود

ملاحظات بهداشت کار در خرید مواد شیمیایی

هنگام خریداری مواد بالقوه مخاطره آمیز و کالاهای خطرناک نمونه ای از آیت‌هایی است که جهت گزینش، خرید و ارزیابی ریسک‌های مربوطه از سوی واحدهای بهداشت کار و ایمنی مورد بررسی قرار می‌گیرند:

- صدور برنامه مواد خطرناک
- نوع بسته بندی (اندازه، وزن، نوع و ...)
- برچسب گذاری
- قابلیت ذخیره سازی همراه یا در نزدیکی سایر مواد
- دما و فشار نگهداری مواد

- شرایط آب و هوایی از جمله میزان رطوبت، سرعت جریان هوا و ...
- صدور برگه های اطلاعات ایمنی مواد (MSDS) که در محل مورد استفاده قرار می گیرند
- پایش محل کار
- صدور علائم هشدار خطرات
- تهیه موضعی (برای تمکش مواد خاص)
- بررسی تولید آلاینده های خاص
- ارزیابی سلامت کارکنان و انجام آزمایشات
- فراهم آوری تجهیزات کمک های اولیه ویژه و آموزش کارکنان
- نگهداشت و تعمیر، آزمون، بازرسی و کالیبراسیون اختصاصی
- دستورالعمل های اختصاصی یا تجهیزات ویژه جهت پاکسازی مواد ریخته شده یا نشت یافته، دفع و انهدام مواد زائد، حفاظت در برابر حریق و شرایط اضطراری خاص
- سایر الزامات مربوط به بهداشت کار، ایمنی و ...

فرم تأییدیه HSE کالا

نوع کالا:

شماره تقاضا:

متقاضی:

محل مصرف:

با توجه به بازدید نماینده این واحد (HSE) از کالای خریداری شده با مشخصات فوق، بدینوسیله کالای مورد اشاره از نظر بهداشتی، ایمنی و زیست محیطی مورد تأیید می باشد

نمی باشد

دلایل عدم تأیید کالا:

.....

.....

.....

.....

.....

نام و نام خانوادگی

امضاء و تاریخ ممهور به مهر HSE